

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«Гендерно орієнтоване врядування»
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «ГЕНДЕРНО ОРІЄНТОВАНЕ ВРЯДУВАННЯ» підготовки бакалавра

Розробник: д.політ.н., доц. Ярош О.Б.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Балак І. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин протокол № 7 від 30 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» СЗ «Міжнародні відносини» «Міжнародні відносини» бакалавр	Вибірковий
/ кредитів 150/5		Рік навчання 4
ІНДЗ: немає		Семестр 8
		Лекції 10 год.
		Семінарські 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		10 год.
Мова викладання		Форма контролю: залік
		українська

II. Інформація про викладача

ППП: Ярош Оксана Богданівна

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація (номер мобільного зв'язку, електронна адреса): +380661682718, yarosh.oxana@vnu.edu.ua

Дні занять (лінк на електронний розклад): <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Гендерно орієнтоване врядування» передбачає вивчення: теоретичних підходів до гендерного аналізу політики у світі та Україні, міжнародного досвіду впровадження гендерної рівності, сутності гендерних стратегій та перспектив розвитку гендерної рівності у світі та Україні, нормативно-правової бази щодо впровадження гендерної рівності у світі та в Україні, інституційних механізмів забезпечення гендерної рівності, інструментів моніторингу і оптимізації гендерних стратегій.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою курсу є вивчити сутність гендерно орієнтованого врядування, теоретичні концепції гендерно орієнтованого врядування, дослідити сучасні процеси розвитку гендерної рівності та недискримінації.

Основними завданнями курсу є:

- володіти термінологією із тематики гендерної рівності;
- знати гендерну методологію та інструменти впровадження гендерної рівності у світі та Україні;
- знати нормативно-правову базу із тематики гендерної рівності;
- розуміти національні інституційні механізми забезпечення гендерної рівності;
- бути обізнаними із гендерними стратегіями та перспективами розвитку гендерної рівності у сучасному світі.

3. Soft skills.

- культурний інтелект;
- емпатія та етичність;
- аналітичне мислення;
- критичне сприйняття інформації;
- прогностичні навички;
- дипломатична комунікація;
- адаптивність;
- толерантність;
- недискримінація.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Концептуальні підходи та інституціалізація гендерно орієнтованого врядування						
Тема 1. Концептуальні підходи до впровадження гендерно орієнтованого врядування.	14	2	2	10	–	ДС/10
Тема 2. Міжнародні індекси гендерної рівності	16	–	2	12	2	ДС/10
Тема 3. Міжнародна нормативно-правова база політики гендерної рівності	14	2	2	10	–	ДС/10
Тема 4. Інституційні механізми забезпечення гендерної рівності країн світу	16	–	2	12	2	ДС/10
Разом за модулем 1	30	4	8	48	4	40
Змістовий модуль 2. Інструменти гендерно орієнтованого врядування						
Тема 5. Гендерна статистика та портретування	16	2	2	10	2	ДС/10
Тема 6. Гендерне портретування	16	2	2	10	2	ДС/10
Тема 7. Гендерне бюджетування у практиці країн світу	14	–	2	12	–	ДС/10
Тема 8. Гендерно-правова експертиза	14	–	2	12	–	ДС/10
Тема 9. Гендерний аудит установ та організацій	14	2	2	10	–	ДС/10
Тема 10. Гендерний аудит безпеки територій	16	–	2	12	2	ДС/10
Разом за модулем 2	90	6	12	66	6	60
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Методи контролю: ДС – дискусія.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Елементи самостійної роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	60
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	50
Загальна кількість годин	110

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Запізнення можуть мати місце, якщо вони не є регулярними та не перешкоджають проведенню заняття. Спілкування під час занять повинно базуватися виключно на повазі до респондентів, незалежно від віку, статі, віросповідання, расової приналежності, політичних поглядів.

Політика щодо академічної доброчесності. Відповіді на питання повинні ґрунтуватися на власному баченні студентом проблематики, якщо використовуються результати дослідження інших осіб, то варто вказати автора та джерело. Списування є неприпустимим.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропуски семінарських занять з можливістю відпрацювання є дозволеними у випадку захворювання студента. Максимальна кількість дозволених пропусків без обґрунтування причини – 3, відпрацювання є можливим у команді дисципліни на платформі Microsoft Teams у вигляді фото-, відеоматеріалів, презентацій.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Не передбачено.

V. Підсумковий контроль

Під час виконання завдань поточного оцінювання студент може отримати 100 балів. Якщо підсумкова семестрова оцінка не нижче 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з дисципліни. У протилежному випадку студент складає залік повторно. Питання до складання заліку охоплюють тематику лекційних та семінарських занять.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Гендерна рівність: міфи, факти та державна політика. Київ, 2020. 60 с.
2. Гендерний аудит в Апараті Верховної Ради України від 2020 р. URL : Режим доступу: <https://goo.su/azXD>
3. Гендерні профілі 24 областей України. Київ: Офіс ООН-Жінки, 2021. URL : <https://goo.su/aQA1>.
4. Глосарій і тезаурус Європейського інституту з гендерної рівності / Ред. кол. М. Бабак, О. Давліканова, М. Дмитрієва, М. Козир, Л. Компанцева, К. Левченко, М. Скорик, О. Сулова; оновл. вид. Київ : «Вістка», 2021. 170 с.
5. Іваніна Т., Кисельова О., Колодій М. Гендерно орієнтоване врядування: практ. посіб. Київ: ВПК «Юстон», 2021. 116 с.

6. Жуковська Г. Г., Левченко К. Б., Остапенко О. О., Сулова О. І. Гендерна політика в нормативно-правових документах : Частина 1. За заг. ред Левченко К.Б. Київ, 2020. 186 с.
7. Методика проведення гендерного аудиту міського простору: метод. посіб. URL : <https://www.genderculturecentre.org/wp-content/uploads/2020/11/METHODS-OF-CONDUCTING-A-COMPREENHENSIVE-GENDER-AUDIT-SPACE.pdf>.
8. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у фахівців для сектору безпеки і оборони України / Олена Волобуєва, Алла Вяткіна, Світлана Ганаба та ін.; за наук. ред. Оксана Ярош, Едуард Рахімкулов. Київ: ФОП Клименко Ю, 2021. 292 с.
9. Пархоменко-Куцевіл О. Нормативно-правове забезпечення формування державної гендерної політики в Україні. *Науковий вісник: державне управління*. 2021. № 3. С. 102-119.
10. Стрельник О., Іваніна Т. Гендерно орієнтоване бюджетування на місцевому рівні: від інтеграції принципу гендерної рівності в бюджетний процес до гендерно чутливих політик : практ. посіб. Київ, 2020. 112 с.
11. Цілі сталого розвитку: Україна 2020 : Моніторинговий звіт. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/11481/file/SDG%20Ukraine%20Monitoring%20Report%202020%20ukr.pdf>
12. Ярош О., Пашкова Н., Перепелюк А. Чоловіки як союзники: посібник. Київ: Міжнародна фундація виборчих систем/ IFES, 2022. 116 с.